

FELSEFE GAZETESİ

Bilginin İzinde, Gerçeğin Peşinde Akademik Analiz Bülteni

BİLGİNİN DOĞRULUK ÖLÇÜTLERİ

Bilginin doğru olup olmadığını belirlemek için felsefede temel alınan dört ana ölçüt bilimsel ve mantıksal çerçevede aşağıda detaylandırılmıştır.

1. UYGUNLUK ÖLÇÜTÜ

Tanım: Zihindeki düşüncenin veya ifadenin, dış dünyadaki nesneye veya gerçeğe birebir uyması durumudur.

Bu ölçüte göre, söylenen söz işaret ettiği somut olguyla eşleşiyorsa bilgi doğrudur.

Temel formül: Zihindeki düşünce = Dış dünyadaki nesne.

2. TUTARLILIK ÖLÇÜTÜ

Tanım: Bir bilginin veya önermenin, mantıksal sistem içindeki diğer bilgilerle çelişmemesi, bir bütünlük oluşturmasıdır.

Ortaya atılan yeni bilgi, önceden doğru kabul edilen bilgilerle uyumlu olmalıdır.

Mantıksal sistemle çelişmeme hali doğrunun temelidir.

3. TÜMEL UZLAŞIM

Tanım: Bir bilginin, toplumun büyük çoğunluğu veya o alanın uzmanları tarafından ortak bir şekilde kabul görmesi ve onaylanmasıdır.

Burada ortak akıl veya fikir birliği doğruluk referansı olarak kabul edilir. Uzmanların onayı bilginin geçerliliğini belirler.

4. YARAR (FAYDA)

Tanım: Bilginin günlük hayatta işe yaraması, pratik bir fayda sağlaması veya karşılaşılan bir sorunu çözebilmesidir.

İnsanın yaşamını kolaylaştıran, eylemlerinde başarıya ulaştıran bilgi doğrudur. Pragmatik bir yaklaşımı temsil eder.

DOĞRULUK ÖLÇÜTLERİ ÖZET PANELİ

UYGUNLUK: Söylenen sözün olguyla eşleşmesi.

YARAR (FAYDA): Pratik fayda, sorun çözme, yaşamı kolaylaştırma ve eylemde başarı.

TUTARLILIK: Mantıksal sistemle çelişmeme, yeni bilginin eskiyle uyumu.

TÜMEL UZLAŞIM: Ortak akıl, uzman kabulü ve fikir birliği.

Felsefe Gazetesi Akademik Yayıncılık - Bilginin Doğruluğu Üzerine İnceleme. Her hakkı saklıdır.